

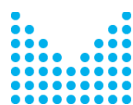
Univerzitní centrum odolnosti

- komplexní řešení pro zmírňování následků, posilování odolnosti a posttraumatický rozvoj – jedinců, rodin, komunit, veřejnosti
(systémová reakce na událost & strategie pro dlouhodobé řešení)

Webinář MŠMT 25.4.2024

© Štěpán Vymětal, OBP MV ČR

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Standing Committee on Disaster,
Crisis and Trauma Psychology EPPA

Univerzita
Karlova

Sekce

pro psychologii krizí, katastrof a traumatu ČMPS

Kakost český – symbol naděje, spolupráce, odolnosti, růstu

(Geranium bohemicum)

- Roste na čerstvých lesních spáleništích, aktivace ohněm
- Semínka jsou životaschopná i po více než 120 letech
- Vytvářeli studenti zasaženého oboru ad...

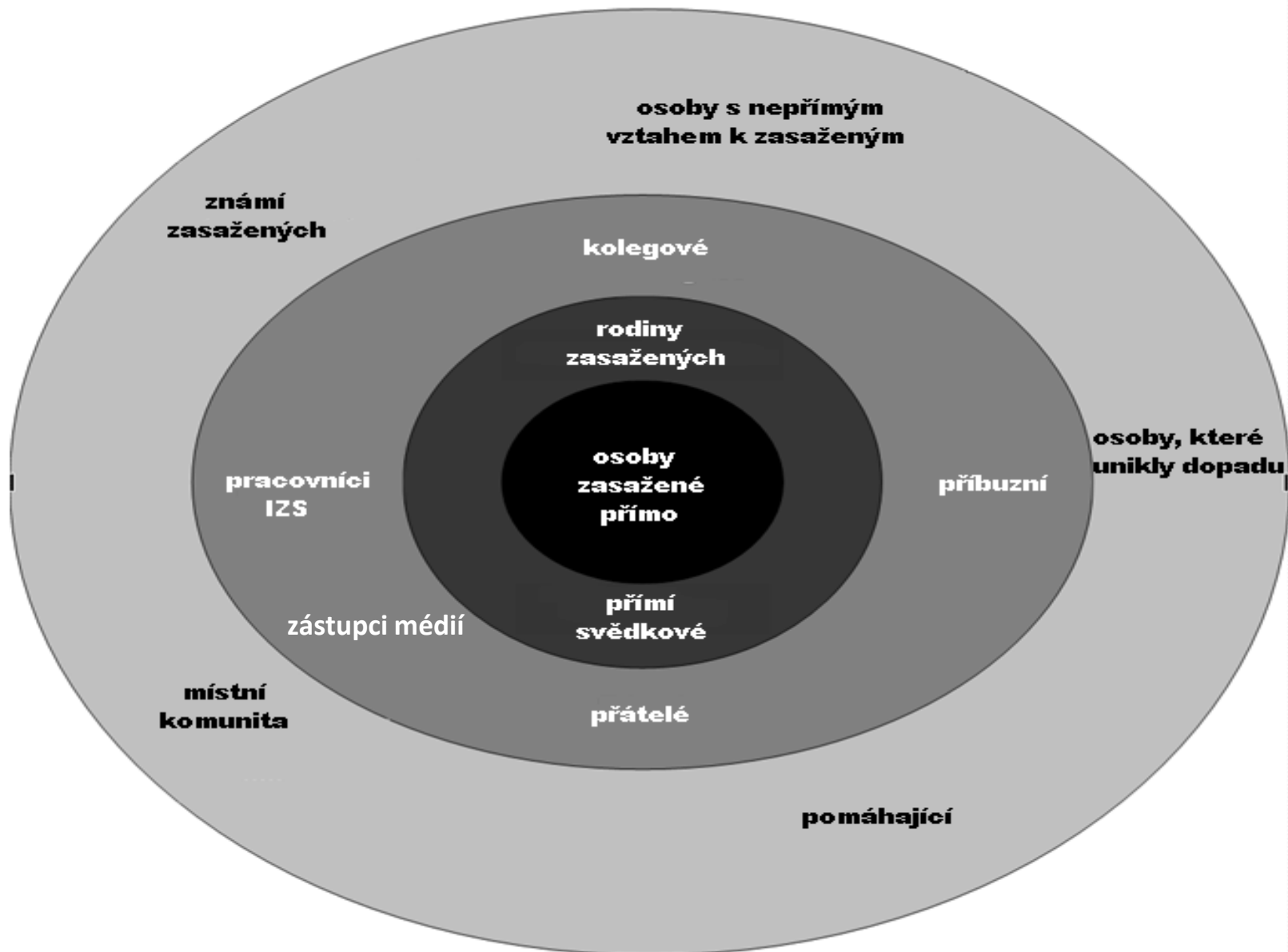

Obsah:

- Systémová akutní reakce (IZS + UK + FF + NUDZ + NNO...)
- Mnohostranná spolupráce při PSP
- Čísla a potřeby
- Potřeby v plynutí času
- Komplexní a individualizované služby
(různé cílové skupiny)
- Krizová komunikace
- **Koncept Univerzitního centra odolnosti**
(dlouhodobé řešení)

21.12.2023

- ††**14** FF UK (+**3**: Klánovice, Hostouň)
 - zraněno **25** (10 vážně, 3 cizinci na ulici)
 - v budově FF cca **750** lidí, PČR evakovala 508
 - ve 4p. cca 80 studentů a 20 pracovníků
 - 1. den **687** zasahujících (425 IZS+262 nem.)
 - Extrémní dopad **9000**, velmi vysoký **40000**, info potřeby 780000
- Potřeba programů připravených na míru pro **podporu zvládnutí a odolnosti** pro jednotlivé skupiny zasažených, zejména **komunitně stavěných**, zaměřených na **vzájemnou pomoc** a vytvářených s **aktivní participací** jejich budoucích uživatelů.

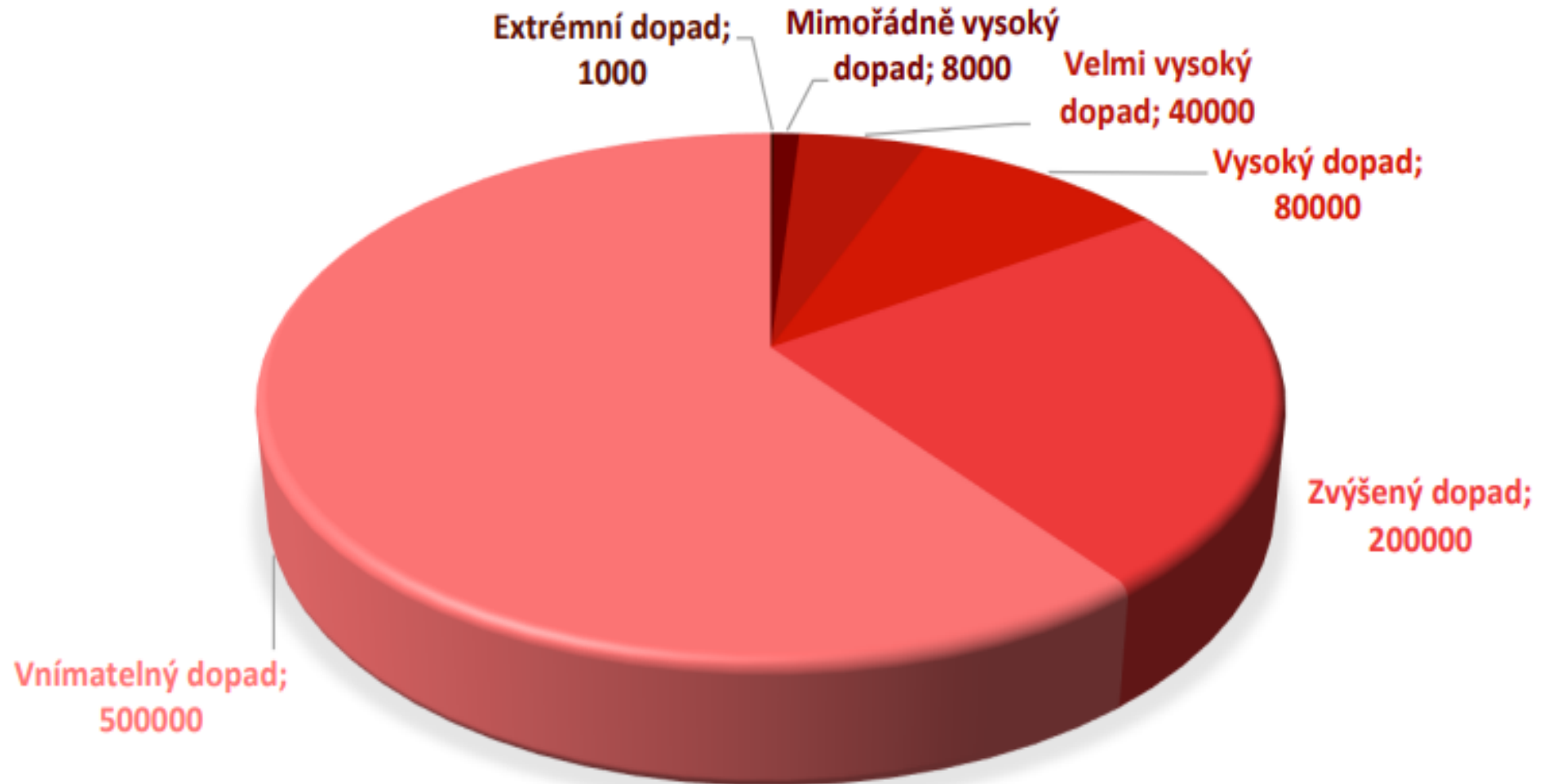

A) Bezprostředně zasažení =
 pozůstalí, zranění, přímo ohrožení
 (cca 1000)
 Dále = rodiny, svědkové, zasahující,
 média, kolegové, přátelé ... (8000)

B) Zprostředkovaně zasažení =
 komunita, pomáhající, známí,
 nepřímý vztah... (40.000)...

- V akutní fázi jsou psychosociální potřeby vysoké, v průběhu času se snižují.
- Lidé mají individuální potřeby.
- **75% lidí zvládne samo či s podporou blízkých...**
- **Všichni potřebují informace.**
- **Informace jsou protilátkou proti bezmoci, strachu, nejistotě.**

DOPAD ÚTOKU NA SPOLEČNOST

Lidé se na místě zachovali správně!

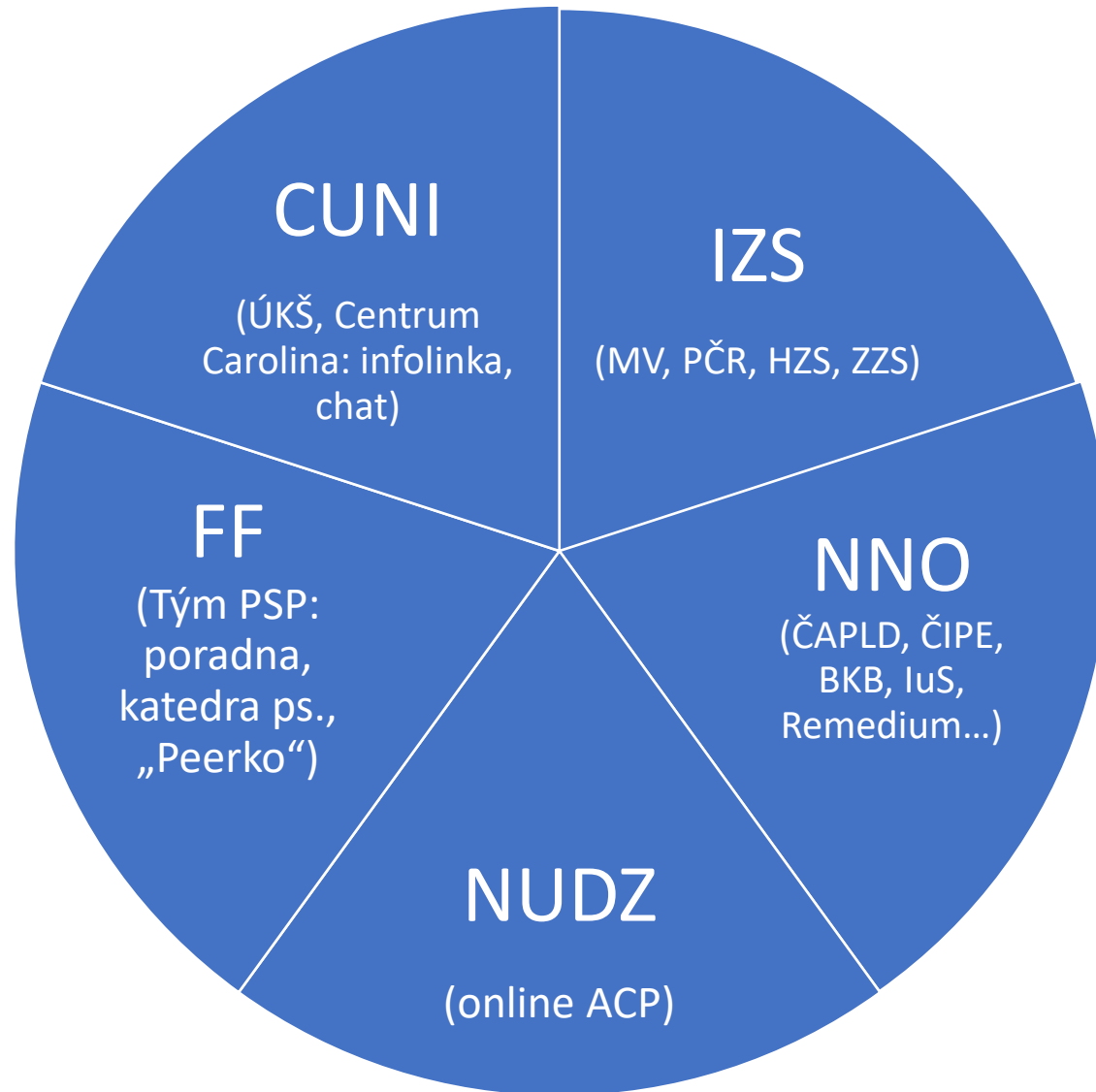
- pomoc druhým
- varování druhých
- první pomoc
- únik, ukrytí, ztišení

Časté potřeby:

- pocit bezpečí
- informace
- aktivní zapojení
- vzájemnost, sdílení
- rychlý návrat do budovy/obnova funkcí
- návštěva místa neštěstí
- rekonstrukce dějů

Systemová psychosociální pomoc (PSP) - složky

Jednotné místo pro informace o PSP:

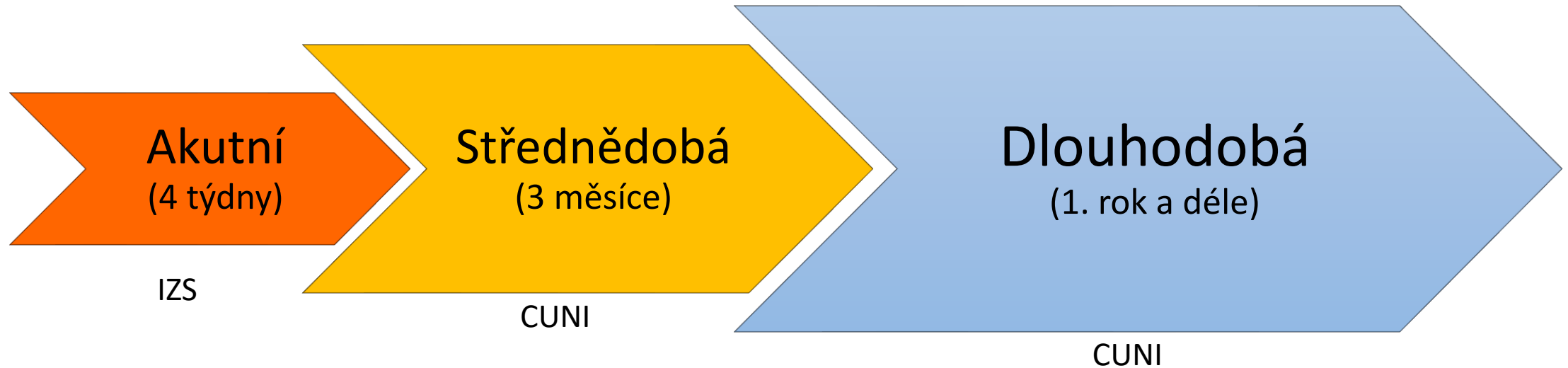
[Asistenční centrum pomoci — Národní ústav duševního zdraví \(nudz.cz\)](http://nudz.cz)

Org:
ČAPLD, ČIPE, BKB, IuS, Remedium, Rafael Institut,
Sociální klinika, ČAP, AKP, QED Group, Hedepy...
Dlouhá cesta, Vigvam...

Fáze PSP a mediální/aktivní komunikace

(strategie dlouhodobá a udržitelná)

ZKLIDNĚNÍ, BEZPEČÍ
PODPORA, SOUDRŽNOST
STRUKTURA

REAKCE

STABILIZACE

ROZBĚH SYSTÉMU PSP
PODPORA, SOUDRŽNOST

ZVLÁDÁNÍ, ZMÍRNĚNÍ NÁSL.

ADAPTACE

BĚH SYSTÉMU
PODPORA
ROZVOJ, RŮST

ZOTAVENÍ A PŘIPRVENOST
ODOLNOST (JEDNOTLIVCŮ, RODIN, KOMUNIT, SPOLEČNOSTI)

INTEGRACE

Reakce systému PSP

MV

- strategické řízení PSP (pracovní sk. pro duševní zdraví)
- krizová komunikace za MV a IZS (KRIT, mediální strategie, součinnost s UK)
- analýza-vyhodnocení-prognózy potřeb
- podpora koordinátora PSP (PČR)
- spolupráce s IZS a dalšími stranami (UK, FF UK, NUDZ, ČČK aj. NNO, zahraniční partneři)

IZS (PČR, HZS)

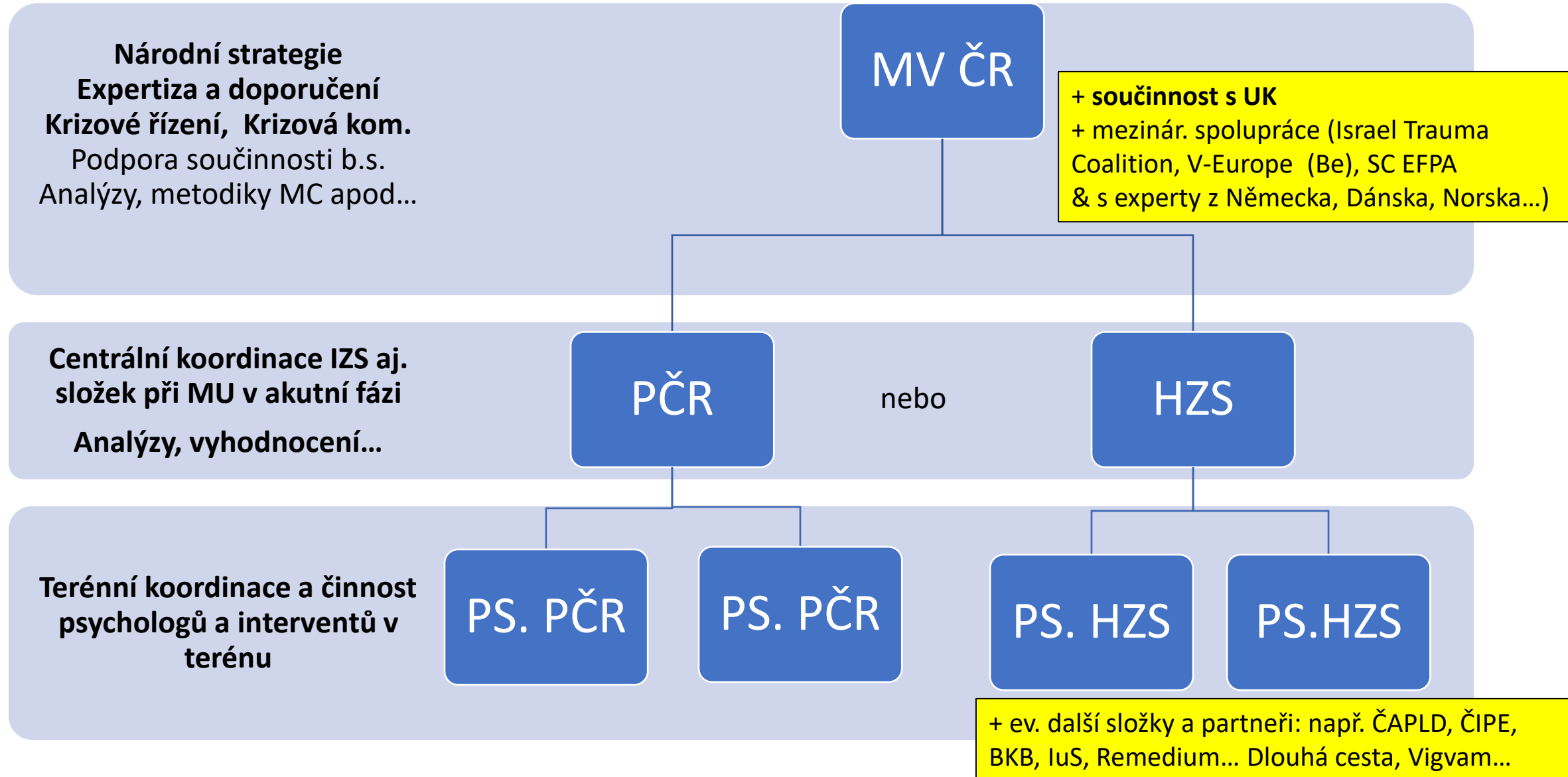
- koordinace PSP v akutní fázi (do 31.1.2024), (koordinace 20 organizací!)
- výkon PSP v akutní fázi vč. spolupráce s organizacemi
- standardizované postupy, modifikace

NUDZ (online ACP) – jednotné místo pro informace

FF, UK – poskytování a zprostředkování PSP (Ps.poradna, katedra PS, „Peerko“, UKŠ, Centrum Carolina)

NNO, org.DZ – poskytování KI, PSP, terapie traumatu

System řízení a odpovědností PSP v reakci na MU (IZS)

Počty – PSP

- 1. den: **54** psychologů a interventů IZS (45 místo + 9 nem.)
- 1 týden: **190** psychologů a interventů IZS (osobní KI 1000 osob, 1000 hovorů tlf KI u 750 os)
- 3 týdny po: FF UK – osobní 380 os (180 sk, 200 ind.), ČIPE - skupiny osobní/online (820 os.) + indiv. 100 os., IZS: 1080 intervencí/700 os.

-celkem 3 týdny min: okolo 2000 os. KI/traumapéče + 1500 tlf.KI

-celkem za 8 týdnů (do 15.2.2024): okolo 4000 os. KI/traumapéče (a min. 6.500 intervencí)*

- Vodítka + webináře (psychoedukace IZS, poč. 1/2024) pro učitele FF UK: **950 os.** (CZ, EN, ČZJ)

**pozn: čísla zahrnují péči referovanou v rámci spolupráce s UK a IZS (další péči poskytovanou mimo tento systém lze předpokládat, ale chybí o ní informace)*

Důležité

- Komplexní spolupráce
- Jednotná strategie
- Jednotná koordinace
- Jasná struktura činností, jasné odpovědnosti
- Jednotné informace o zdrojích PSP (ACP)
- Síť odborníků
- Externí supervizoři
- Odborná shoda (metody evidence based, best practice)
- PSS triáž, včasné ošetření...
- Přiměřené rituály
- Aktivní zapojení/participace dotčených skupin
- Dlouhodobé řešení!

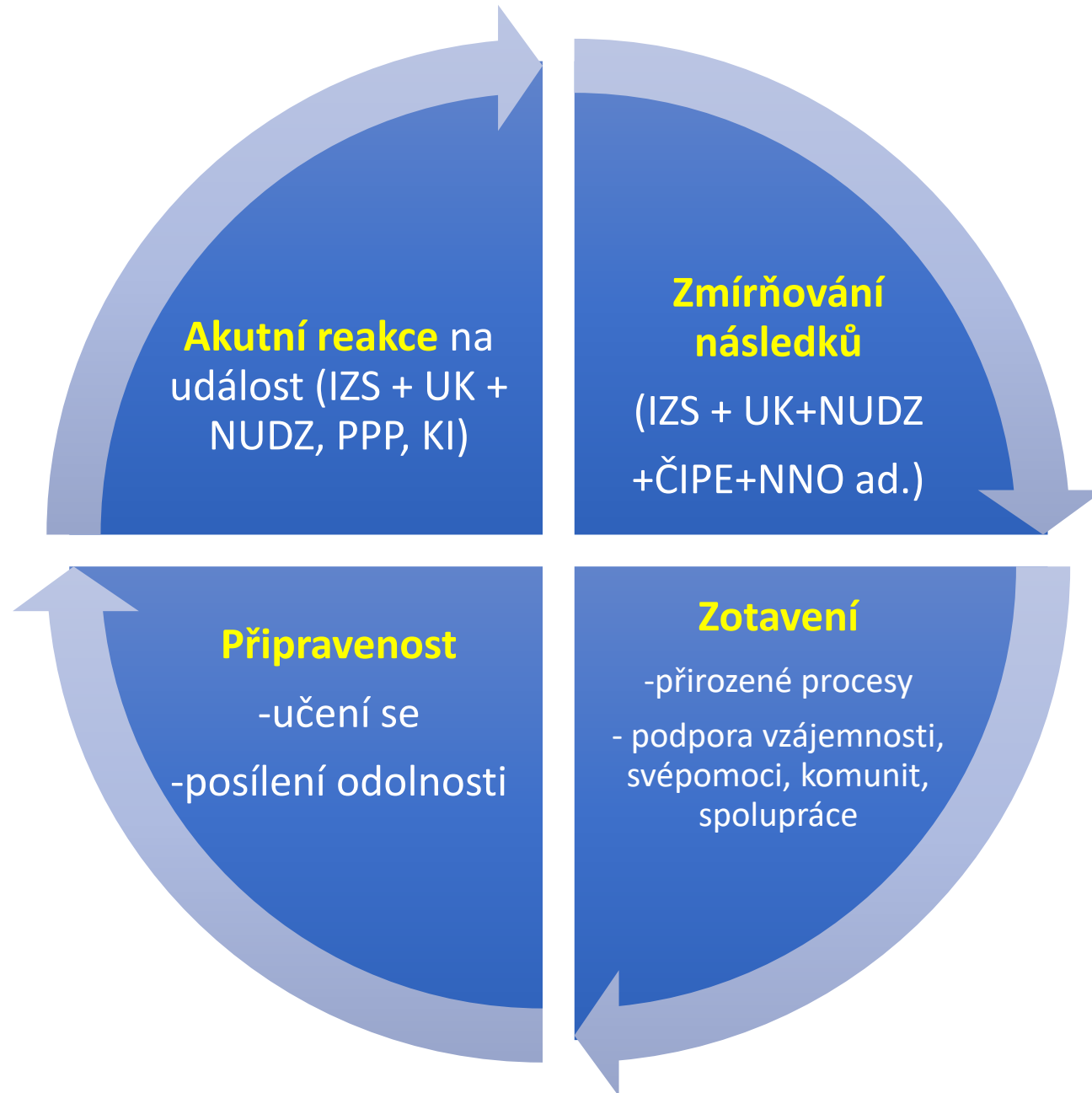
Hl. otázky:

Jak snížit dopady?

Jak podpořit zotavení?

Jak podpořit růst?

Krizový cyklus

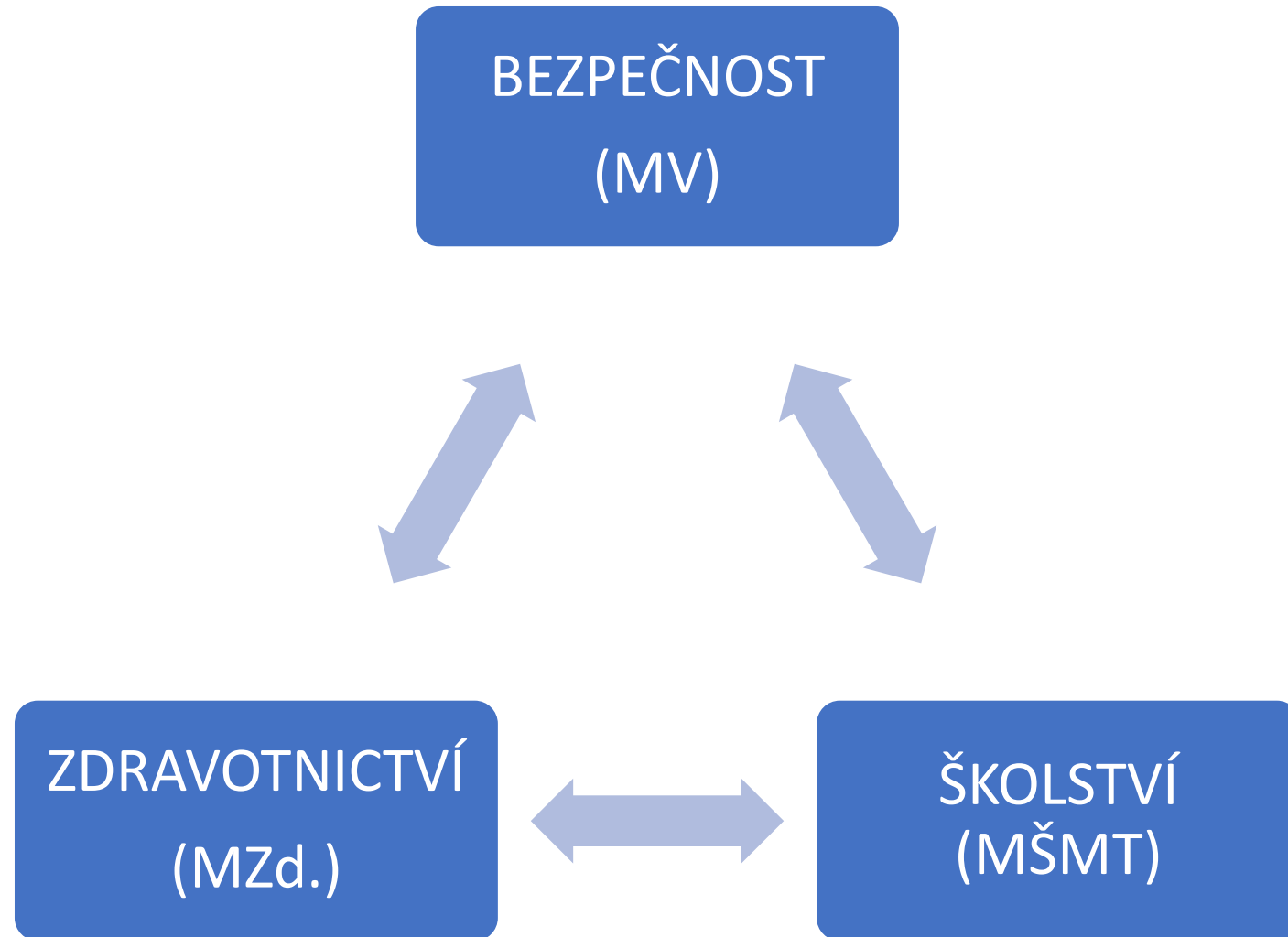

Co dělat v komunikaci? (doporučení nejen pro média)

- **POSILOVAT BEZPEČNOST**
(průběh incidentu a následně, riziko imitace, popisovat úsilí, opatření, nevěnovat prostor pachateli, ale potřebám dotčených)
- **POSILOVAT ZKLIDNĚNÍ**
(nedramatizovat, klidný slovník)
- **RESPEKT K POZŮSTALÝM, PŘEŽIVŠÍM A SVĚDKŮM**
(nezobrazovat, nelovit, nedramatizovat)
- **INDIVIDUÁLNÍ POTŘEBY V PLYNUTÍ ČASU**
(různé načasování u různých skupin)
- **MOŽNOSTI/ZDROJE PODPORY (ACP)**
- **PODPORA KOMUNITY**

- **NARATIV SOUDRŽNOSTI**
(pomoc druhým pomáhá i nám zvládat)
- **NARATIV ZVLÁDÁNÍ A ODOLNOSTI (75%)**
- **NARATIV NORMALITY**
(normální reakce, nepsychiatrizovat, nepodsouvat trauma)
- **DESTIGMATIZACE POTÍŽÍ DZ**
(vyhnout se označením „šílený střelec“, „šílenec“ – nesnižovat odpovědnost pachatele, nezvyšovat zátěž na zranitelné)
- **PREVENCE POLARIZACE**
(reagovat na konspirace, dezinformace)
- **DODÁVAT NADĚJI** (zotavení, zlepšení vztahů, vzájemnosti a odolnosti lidí)

Výzvy

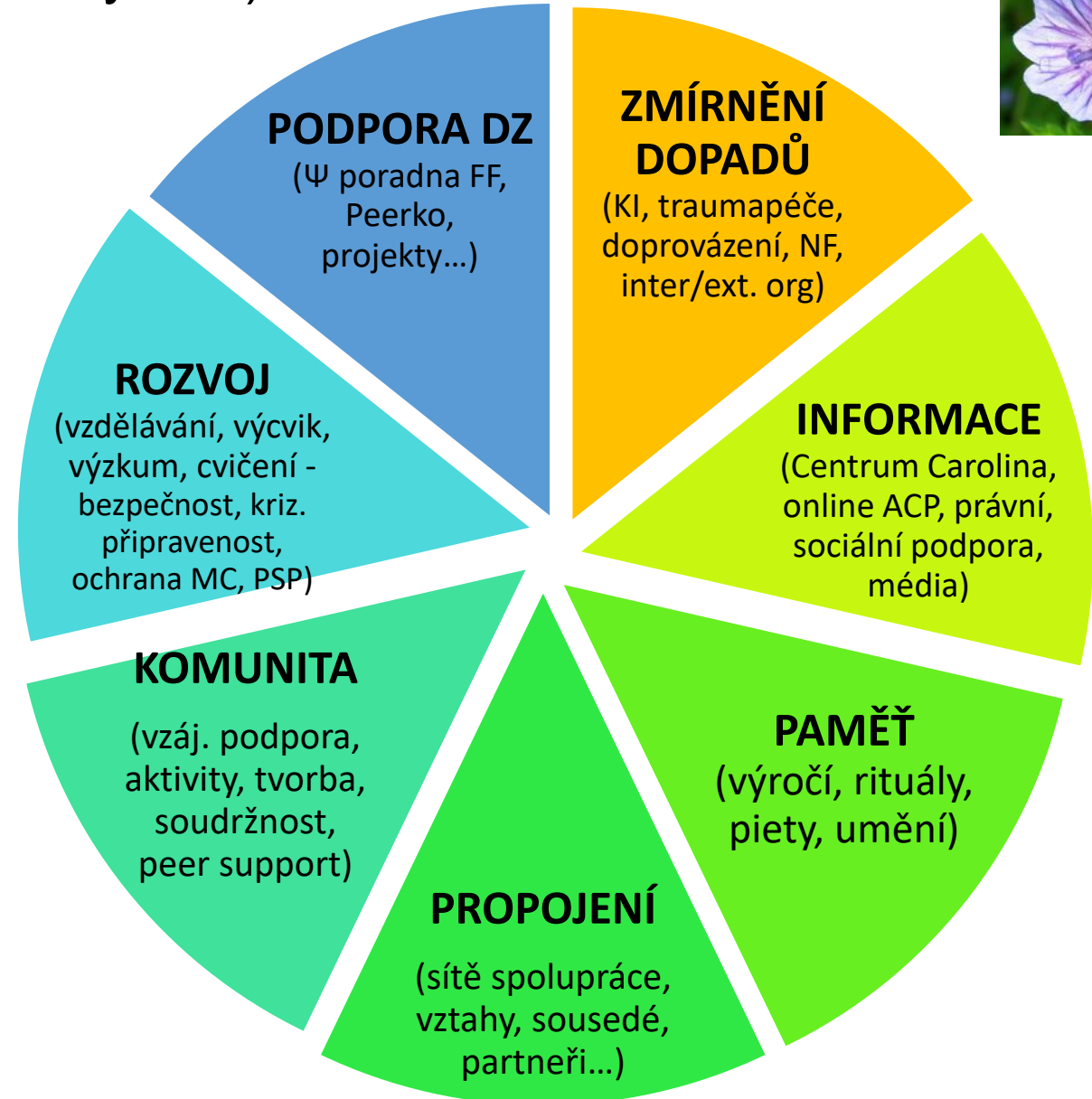
Univerzitní centrum odolnosti

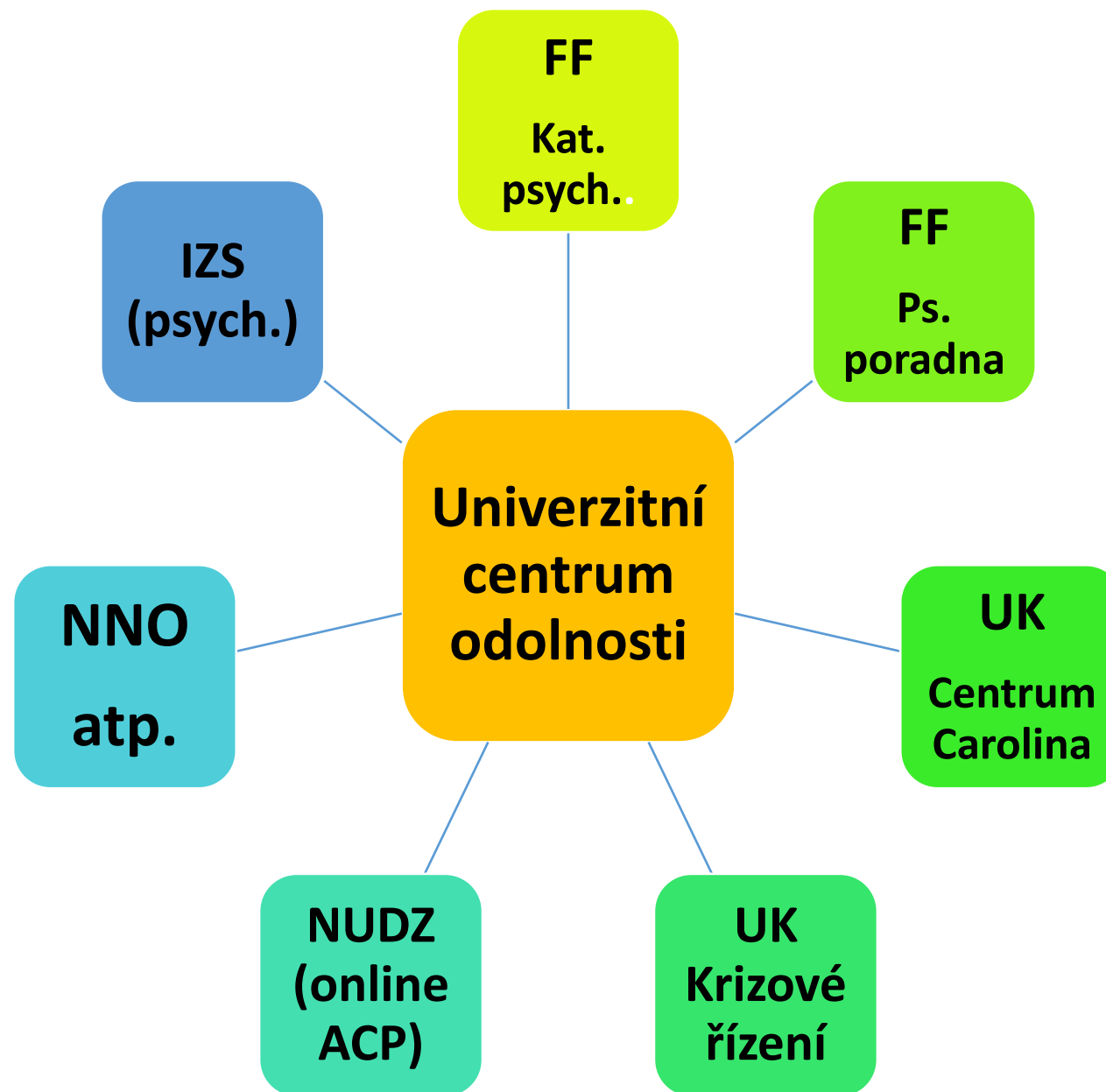
(zmírnění následků & posttraumatický růst)

- integruje různé funkce: **zmírnění, posilování odolnosti, DZ a krizové připravenosti**
- rozmanité služby na 1 místě
- pro různé cílové skupiny
- dlouhodobost, udržitelnost
- ověřené služby (odbornost, garance kvality)

- **cíl = posílení, rozvoj, soudržnost**
- vzor pro další organizace

Materiály a nástroje

**METODIKA
PRO ŠKOLY
A ŠKOLSKÁ
ZAŘÍZENÍ**

ŠKOLA A NEŠTĚSTÍ: JSME PŘIPRAVENI!

Škola postavená na hodnotách
**solidarita úcta
pravdivost**

NÁVRAT DO ŠKOLY

**Komunikace a interakce se studenty
po neštěstí**

Cíl: Poskytnout učitelům zkušenosti a nástroje pro situaci komunikace se studenty (a kolegy) při návratu do školy, informovat o zdrojích pomoci.

Hlavní doporučení ke komunikaci

1. Pečujte o sebe.
2. Připravte se předem.
3. Komunikujte empatii, uznání ztrát, soudržnost, naději, odolnost.
4. Zapojte rituály.
5. Informujte o normalitě reakcí, postupnosti a individualnosti zotavování.
6. Snižte dočasné tlak na výkon.
7. Informujte o konkrétních zdrojích a možnostech pomoci.
8. Informujte o pokračující podpoře ze strany univerzity.
9. Pomoc druhým pomáhá i nám.

**NU^{DZ} NÁRODNÍ ÚSTAV
DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ**

Asistenční centrum pomoci

www.nuzd.cz/informacni-centrum

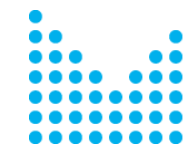
Pohov!

Mobilní aplikace
pro zvýšení odolnosti
uniformovaných složek.

AppSisto

Odbor bezpečnostní politiky MV - odolnost měkkých cílů

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

- 1) Prosba o spolupráci
(komplexní vyhodnocení reakce státu - MV osloví Čs.konferenci rektorů s prosbou o vstupy)
- 2) Spolupráce a sdílení dobré praxe mezi VŠ navzájem!
- 3) Podzim 2024: 2 běh školení k metodikám MV k MC
- 4) Vaše dotazy a podněty: obp@mvcv.cz

Děkuji za pozornost!

stepan.vymetal@mvcv.cz

www.mvcv.cz/psychologie

Průvod a obejmutí FF 4.1.2024 (rituály, soudržnost) – „zapal oheň, který nezhasíná“

Peerko

(vzájemná podpora, zapojení,
vlastní aktivita, spolupráce)

Média – reflexe
Knihovna VH 24.1.2024
(učení se)

Pootevření FF 21.1.2024

(aktivita, tvorba, rituál, spolupráce, komunita)

Uznání, poděkování – Hrad 18.1.2024, Rudolfinum koncert 30.1.2024, Karolinum 8.3.2024

Dodatek: Co lze očekávat a dělat v oblasti komunikace? Informace a komunikace jako součást PSP!

➤ **Velký zájem médií** již v průběhu události a krátce po ní.

(proaktivní přístup k potřebám m., i při nedostatku informací, připravení komunikátoři, připravená sdělení - přizpůsobovat)

➤ **Široký dopad** (jedinec, rodina, komunity, společnost)

➤ **Silné emoce** (strach, smutek, zloba... u dotčených, veřejnosti, zasahujících, novinářů) + potřeba jejich ošetření

➤ **Různé (protichůdné) potřeby** různě vystupující v čase

➤ **Silná úzkost a nejistoty** (sekundární výzvy/hrozby) – pomáhá aktivita/zapojení lidí

➤ **Vliv sociálních sítí** (zesilování sdělení, fámy, misinformace...ale i zdroj pro KŘ!)

➤ **Laičtí „reportéři“** z řad přeživších

➤ **Ochrana přímo zasažených skupin** (nejen pozůstalých, ale i svědků)

➤ Potřeba **posilování prospěšných narativů** (vzájemná pomoc, zvládání, odolnost, naděje)

➤ **Info o zdrojích pomoci** (komunitních! praktických, odborných...)

➤ Vliv **politiků**

➤ Působení **dezinfo** hráčů...

➤ Dlouhodobé úkoly!

➤ **Dopad na zasahující i management – potřeba ošetření a sebepečce!**